

Vähimmäisrangaistuksen alittaminen

ASIAN VIREILLETULO

Valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain 3 §:n 3 momentin mukaan oikeuskansleri tarkastaa rangaistustuomiot, joita koskevia ilmoituksia erikseen säädetyin tavoin lähetetään oikeuskanslerinvirastoon.

Mainitussa tarkastuksessa havaittiin, että Pohjois-Karjalan kärjäoikeus oli 21.9.2020 asiassa dnro R 19/1562 antamassaan tuomiossa nro 20/133988 tuominnut vastaajan yleistä vähimmäisaikaa lyhyempään kymmenen päivän vankeusrangaistukseen.

SELVITYS

Asiassa puheenjohtajana toiminut Pohjois-Karjalan kärjäoikeuden kärjätuomari toteaa 17.2.2022 päivätyssä selvityksessään, että rikoslaisissa säädetty vähimmäisrangaistusaika on asiassa alitettu. Rangaistuksen määräämisessä on siten tapahtunut virhe.

RATKAISU

Arviointi

Rikoslain 2 c luvun 2 §:n 1 momentin mukaan vankeutta tuomitaan määrääjäksi tai elinkaudeksi. Rikoslain 2 c luvun 2 §:n 2 momentin mukaan määräaikaista vankeusrangaistusta tuomitaan vähintään neljätoista päivää.

Tuomion perusteluiden mukaan kärjäoikeus on pitänyt asiassa vastaajan syyksi luetusta teosta oikeudenmukaisena seuraamuksena 30 päivän pituista vankeusrangaistusta. Vastaajalle tuomittavaa rangaistusta oli kuitenkin tuomiosta ilmenevällä tavalla kohtuullistettu rikoslain 7 luvun 6 §:n nojalla. Kohtuullistaminen huomioon ottaen vastaajalle tuomittu seuraamus on ollut 10 päivän pituinen vankeusrangaistus.

Rikoslain 7 luvun 6 §:n mukaan, jos ehdottomaan vankeusrangaistukseen tai yhdistelmärankaistukseen tuomittua syytetään hänen ennen tämän rangaistuksen tuomitsemista tekemästään muusta rikoksesta, voidaan aikaisempi ehdoton vankeusrangaistus tai yhdistelmärankaistus ottaa uutta rangaistusta määrättäessä kohtuuden mukaan huomioon rangaistusta alentavana tai lieventävänä seikkana. Uudesta rikoksesta voidaan myös tuomita laissa sille säädettyä vähimmäisaikaa lyhyempään vankeusrangaistukseen tai katsoa aikaisempi rangaistus riittäväksi seuraamukseksi myös myöhemmin käsiteltäväksi tulleesta rikoksesta.

Korkein oikeus on (KKO 2000:10) todennut, ettei tuomioistuin voi kuitenkaan edellä mainitun säännöksenkään nojalla tuomita vastaajaa 14 päivää lyhyempään vankeusrangaistukseen. Tämä käy ilmi myös rikoslain 7 luvun lainvalmistelutöistä (HE 48/1997 vp s. 5), joissa on todettu lyhimpänä 7 luvun 6 §:n mukaan tuomittavana vankeusrangaistuksena olevan aina rangaistuslajin yleinen vähimmäismäärä, neljätoista päivää.

Johtopäätökset ja toimenpiteet

Kärjätuomari on menetellyt lainvastaisesti tuomitessaan vastaajan laissa säädettyä vankeusrangaistuksen vähimmäispituutta lyhyempään vankeusrangaistukseen.

Valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain 6 §:n 1 momentin mukaan, jos virkamies, julkisyhteisön työntekijä tai muu henkilö julkista tehtävää hoitaessaan on menetellyt lainvastaisesti tai jättänyt velvollisuutensa täyttämättä, oikeuskansleri voi antaa asianomaiselle huomautuksen vastaisen varalle, mikäli hän ei harkitse olevan aihetta syytteen nostamiseen.

Annan kärjätuomarille mainitussa lainkohdassa tarkoitetun huomautuksen hänen virheellisestä menettelystään vankeusrangaistukseen määräämisessä.

Pyydän saattamaan ratkaisuni kärjätuomarin tietoon.

Lähetän ratkaisuni tiedoksi Itä-Suomen hovioikeudelle.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskansleri

Mikko Puumalainen

Esittelijä

Rasmus Niemi